

Krzysztof Parzych, Paula Rosake

Zróżnicowanie wykorzystania bazy noclegowej na wybrzeżu atlantyckim Argentyny

Ekonomiczne Problemy Turystyki nr 1 (29), 255-269

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Krzysztof Parzych*

Akademia Pomorska w Słupsku

Paula Rosake**

Universidad Nacional del Sur (Bahia Blanca)

ZRÓŻNICOWANIE WYKORZYSTANIA BAZY NOCLEGOWEJ NA WYBRZEŻU ATLANTYCKIM ARGENTYNY

Streszczenie

W artykule poddano analizie wybrane elementy funkcjonowania turystyki w nadmorskiej strefie prowincji Buenos Aires w Argentynie. W pierwszej części opracowania scharakteryzowano uwarunkowania przyrodnicze i historyczne rozwoju turystyki na wybrzeżu prowincji Buenos Aires. W części drugiej omówiono zagospodarowanie noclegowe i wybrane cechy ruchu turystycznego na atlantyckim wybrzeżu prowincji Buenos Aires. Uzyskane wyniki wskazują na bardzo istotną rolę, jaką odgrywa turystyka w nadmorskiej strefie prowincji Buenos Aires. Ruch turystyczny na wybrzeżu prowincji Buenos Aires skupia się w historycznie ukształtowanych biegunach koncentracji rozwoju funkcji turystycznej i jest silnie powiązany z dostępnością komunikacyjną, odległością od obszaru metropolitalnego Buenos Aires i największych kurortów nadmorskich (Mar del Plata, Villa Gesell, Miramar) oraz warunkami termicznymi.

Słowa kluczowe: wybrzeże, prowincja Buenos Aires, ruch turystyczny

* Adres e-mail: krzysztof-parzych@wp.pl.

** Adres e-mail: rosake@uns.edu.ar.

1. Cel i zakres opracowania

W niniejszym opracowaniu podjęto zagadnienie wykorzystania turystycznego bazy recepcyjnej na obszarze nadatlantyckiego wybrzeża prowincji Buenos Aires w Argentynie. W pierwszej części opracowania dokonano krótkiej charakterystyki determinant rozwoju turystyki z uwzględnieniem uwarunkowań naturalnych (klimatycznych oraz krajobrazowych), historycznych oraz z funkcjonującej na badanym obszarze bazy noclegowej. W drugiej części dokonano analizy wybranych mierników opisujących zagospodarowania i ruch turystyczny na obszarze nadatlantyckiego wybrzeża prowincji Buenos Aires.

2. Materiały źródłowe i metoda badawcza

Jako materiał źródłowy do analizy zagospodarowania noclegowego badanego obszaru wykorzystano wyniki inwentaryzacji bazy noclegowej w nadmorskich miejscowościach nadatlantyckiego wybrzeża prowincji Buenos Aires (badania terenowe i analiza witryn internetowych argentyńskich portali internetowych rejestrujących bazę noclegową) oraz dane Ministerstwa Turystyki Argentyny opublikowane w cyklicznie wydawanych dokumentach *Anuario Estadístico del Turismo*¹. Podstawą do analiz statystycznych ruchu turystycznego były dane zawarte w kolejnych rocznikach *Anuario Estadístico del Turismo*.

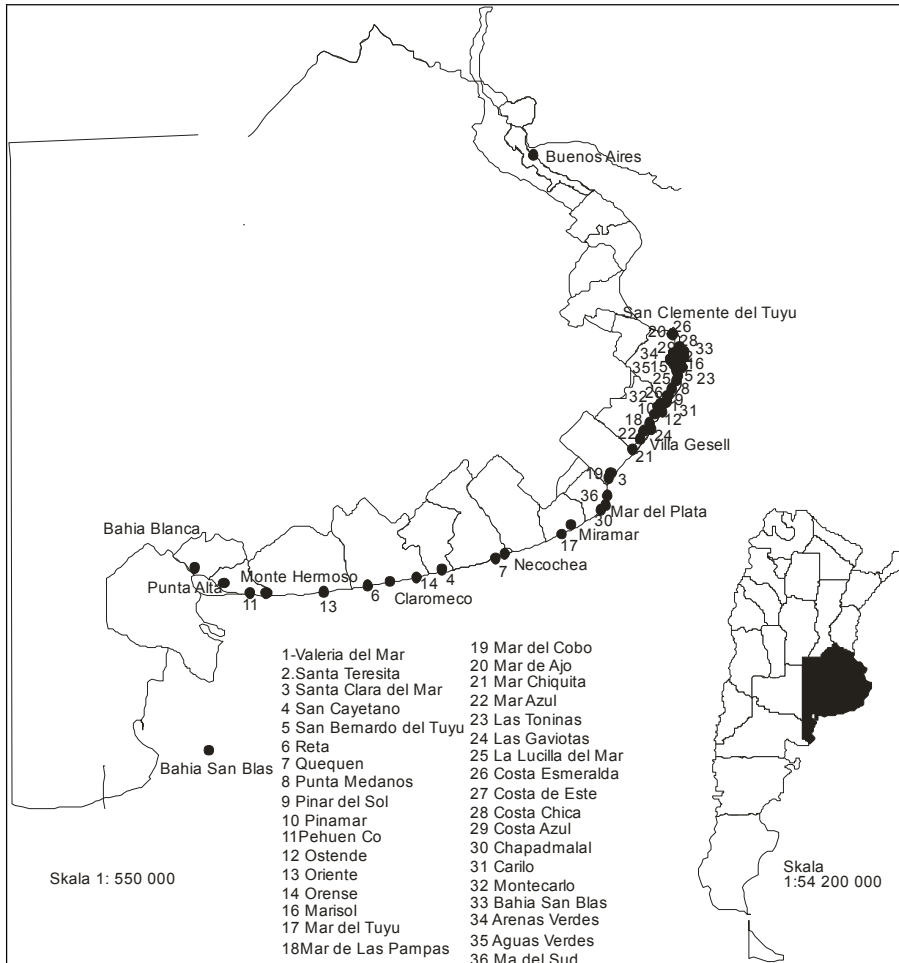
3. Walory naturalne i uwarunkowania historyczne rozwoju turystyki na wybrzeżu atlantyckim Argentyny

Wybrzeże prowincji Buenos w Argentynie rozciąga się od granicy południowo-zachodniej prowincji Buenos Aires z prowincją Rio Negro w kierunku wschodnim, a następnie w kierunku wschodnim kończąc się na północnym wschodzie kraju, na granicy z prowincją Litoral.

Nadatlantyckie wybrzeże prowincji Buenos Aires ma w większości charakter wybrzeża płaskiego, mierzejowo-zalewowego o długości 1250 km. Na odcinku wybrzeża prowincji Buenos Aires znajduje się 46 miejscowości nadmorskich położonych w granicach 23 jednostek administracyjnych (*partidos*). Największą

¹ *Anuario Estadístico de Turismo 2013*, Secretaria de Desarrollo Turístico, Republica Argentina; *Anuario Estadístico de Turismo 2012*, Secretaria de Desarrollo Turístico, Republica Argentina; *Anuario Estadístico de Turismo 2011*, Secretaria de Desarrollo Turístico, Republica Argentina.

koncentracją nadmorskich miejscowości wypoczynkowych charakteryzuje się południowo-wschodnia część prowincji, przede wszystkim municypia La Costa, Villa Gesell, Pinamar oraz municypium General Pueyrredon, w którym turystyka wypoczynkowa skupia się przede wszystkim w regionie największego argentyńskiego kurortu nadmorskiego – Mar del Plata.

Rys. 1. Rozmieszczenie kąpielisk nadmorskich prowincji Buenos Aires

Źródło: opracowanie własne.

Turystyka w Argentynie rozwija się na większą skalę od II poł. XIX w.² Pierwszym chronologicznie kształtującym się regionem turystycznym było nadatlantyckie wybrzeże prowincji Buenos Aires. Ta część wybrzeża atlantyckiego stanowi od samego początku najlepiej zagospodarowany pod względem infrastruktury noclegowej region turystyczny Argentyny oraz główny obszar koncentracji krajowego i międzynarodowego ruchu turystycznego, skupiając ok. 40% bazy noclegowej i liczby turystów w kraju.

Najstarszym kurortem argentyńskim, w którym zaczęła się rozwijać turystyka na szerszą skalę, była Mar del Plata. Początki rozwoju turystyki w regionie Mar del Plata wiążą się z II poł. XIX w. Miasto rozwijało się podobnie jak wiele innych kurortów nadmorskich i górskich świata (Cannes, Chamonix, Brighton w Europie i Atlantic City w Ameryce Północnej). Kluczowym wydarzeniem dla rozwoju turystyki na skalę masową w regionie Mar del Plata było doprowadzenie linii kolejowej ze stołecznego Buenos Aires w 1886 r. Bardzo szybko, w 1888 r. wybudowano pierwszy hotel (Bristol), a następnie promenadę spacerową – ramblę. W roku 1887 r. Mar del Platę odwiedziło 1415 turystów, rok później – już 2510. Rozwój ruchu turystycznego i zagospodarowania postępował, wykraczając poza granice Mar del Plata zarówno w kierunku wschodnim (kurorty Villa Gesel, Pinamar, Mar del Tuyu), jak i zachodnim (Miramar, Necochea, Monte Hermoso). Od samego początku rozwoju turystyki na atlantyckim wybrzeżu prowincji Buenos Aires Mar del Plata stała się główną destynacją turystyczną kraju.

Specyficzną rolę wśród nadmorskich destynacji turystycznych Argentyny odgrywa Buenos Aires. Turystyka w stolicy, zwłaszcza w odniesieniu do turystów zagranicznych, wiąże się bardziej z przyjazdami o charakterze, krajoznawczym oraz z podróżami o charakterze biznesowym, mniej natomiast z przyjazdami w celach wypoczynkowych. Ze względu na swoje położenie Buenos Aires odgrywa pewną rolę również jako nadmorska destynacja turystyczna.

Wybrzeże prowincji Buenos Aires z wyjątkiem odcinka objętego granicami municypiów Patagoners i Vilarino ma charakter płaski. Jest to w przeważającej części wybrzeże typu mierzejowo-zalewowego, któremu towarzyszą odcinki wy-

² R. Bartocello, *Configuración socio-espacial de los balnearios del Partido de la Costa (Provincia Buenos Aires, Teritorio 5*, Instituto de Geografía, facultad de Filosofía y Letras, UBA, Buenos Aires 1993; F. Fagnani, *Mar del Plata, La ciudad mas querida, Desde sus origenes hast ahoy*, Editorial Sudamericana, Buenos Aires 2002; R. Schluter, *Turismo en Argentina, Del Balneario al. Campo*, Centro de Investigaciones Turisticos 2003; J.M. Ordoqui, *Gobernabilidad ambiental y turismo en litoral maritime, El caso de Mar de las Pampas, Provincia Buenos Aires – Argentina*, „Estudios Perspectivas en Turismo Volumen” 2010, no. 19, s. 534–552; R. Barili, *Historia de Mar del Plata*, Editorisal Plus Ultra, Buenos Aires 1991.

dmowe (w zachodniej części) oraz lagunowe (w środkowo-wschodniej części). Odnacza się więc bardzo korzystnymi cechami dla rozwoju typowej turystyki wypoczynkowej.

Analiza warunków klimatycznych na wybrzeżu atlantyckim Argentyny wskazuje, że najkorzystniejsze warunki z punktu widzenia rozwoju turystyki, zwłaszcza turystyki wypoczynkowej, występują w okresie od grudnia do marca. Najdłuższy okres ze średnimi dobowymi temperaturami 18°C ma Buenos Aires. W obszarze tym przez sześć kolejnych miesięcy (od października do marca) średnie temperatury miesięczne nie są niższe od 18°C³.

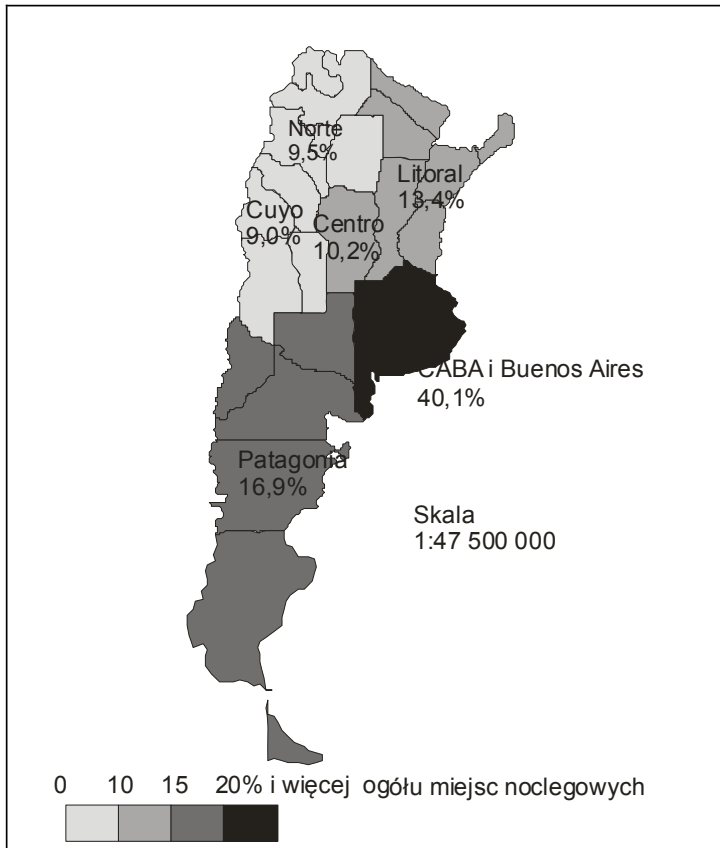
4. Zagospodarowanie i ruch turystyczny na atlantyckim wybrzeżu prowincji Buenos Aires

Region wybrzeża jest pierwszym historycznie ukształtowanym turystycznym regionem recepcyjnym w Argentynie⁴. W rejonie tym koncentruje się największa liczba obiektów i miejsc noclegowych w kraju (prowincja Buenos Aires oraz region metropolitalny skupiają 40,1% ogółu bazy noclegowej Argentyny). Z tego największa liczba obiektów i miejsc w infrastrukturze noclegowej koncentruje się w samej stolicy oraz nadmorskich miejscowościach wypoczynkowych wybrzeża atlantyckiego prowincji⁵. Spośród wszystkich 8261 obiektów noclegowych w nadmorskich municypiach atlantyckiego wybrzeża Argentyny 5535 obiektów (67%) znajduje się w regionie stołecznym Buenos Aires. Z pozostałych municypiów wybrzeża prowincji Buenos Aires największą liczbą obiektów noclegowych charakteryzują się municypia: Villa Gesell (Villa Gesell, Mar Azul, Mar de las Pampas), la Costa (San Clemente del Tuyu, Mar del Ajo, San Bernardo, Santa Teresina, Bahía San Blas), General Pueyrredon (Mar del Plata), Pinamar (Pinamar, Valeria del Mar, Carilo). Generalnie obiekty noclegowe w południowej części wybrzeża prowincji Buenos Aires koncentrują się w obszarze południowo-wschodnim prowincji. Znacznie mniejszą koncentracją obiektów noclegowych cechuje się zachodnia część wybrzeża.

³ Z. Szot, *Argentyna*, PWN, Warszawa 1992.

⁴ J.M. Ordoqui, *Gobernabilidad ambiental...*, *op.cit.*, s. 534–552.

⁵ J.M. Ordoqui, *Territorio y gobernabilidad ambiental: Analisis y reflexiones para el turismo de sol y playa en el litoral marítimo de la provincia de Buenos Aires, III Jornadas del Doctorado en Geografía. Desafíos Teóricos y Compromiso Social en la Argentina de Hoy*, Facultad de Humanidades y Ciencias de la Educación, Universidad Nacional de La Plata, La Plata 2010.

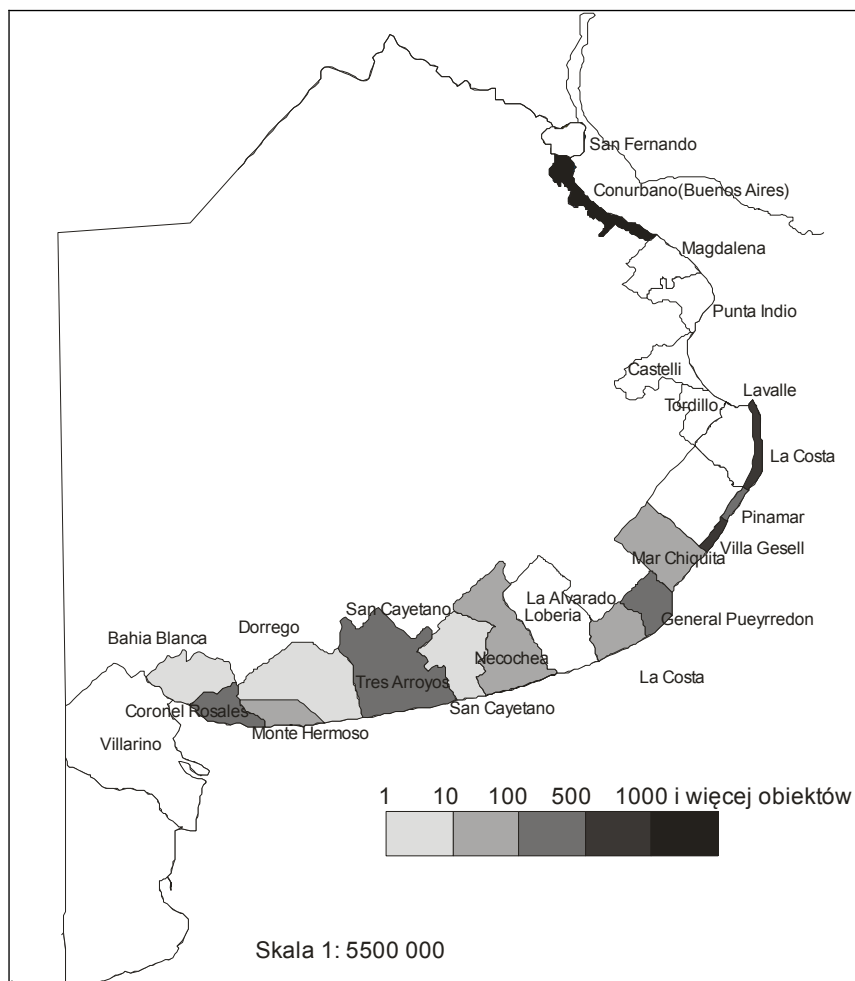
Rys. 2. Udział procentowy prowincji argentyńskich w liczbie miejsc noclegowych Argentyny ogółem

Źródło: opracowanie na podstawie: *Anuario Estadístico de Turismo...*

Obok miejscowości Costa Esmeralda, Punta Medanos oraz Montecarlo pozabawionych obiektów noclegowych najmniej obiektów noclegowych znajduje się w Pinar del Sol, Mar de Cobo, Mariol, Arenas Verdes, mCosta Chica, Oriente, Mar del Sur oraz Orense.

Struktura rodzajowa bazy noclegowej miejscowości nadmorskich wybrzeża prowincji Buenos Aires jest silnie zróżnicowana. W strukturze rodzajowej obiektów większości municypiów zdecydowanie przeważają objekty hotelarskie. Dominują one w przypadku dziesięciu z czternaście nadmorskich municypiów. Największy udział mają objekty hotelarskie municypiów: General Alvarado (58%),

Necochea (46%), Bahia Blanca Mar Chiquita i Villa Gesell (po 37%), La Costa (35%), najmniejszy zaś w municypiach Coronel Dorrego (10%) oraz Tres Arroyos (13%).

Rys. 3. Rozmieszczenie obiektów infrastruktury noclegowej w municypiach wybrzeża atlantyckiego prowincji Buenos Aires oraz w dystrykcie stołecznym

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Anuario Estadístico de Turismo 2013...*

Tabela 1

Liczba obiektów noclegowych w wybranych miejscowościach wybrzeża Argentyny

Nazwa prowincji	Miejscowość	Liczba obiektów noclegowych
Buenos Aires	Buenos Aires	5535
Villa Gesell	Villa Gesell	372
General Pueyrredon	Mar del Plata	346
Pinamar	Pinamar	155
Coronel Rosario	Pehuen Co	155
Villa Gesell	Mar del Pampas	141
La Costa	San Clemente del Tuyu	107
La Costa	Mar del Ajo	106
Villa Gesell	Mar Azul	100
Villa Gesell	Las Gaviotas	100
Pinamar	Valeria del Mar	98
Monte Hermoso	Monte Hermoso	94
La Costa	San Bernardo	87
Necochea	Necochea	80
La Costa	Santa Teresita	76
General Alvarado	Miramar	71
Pinamar	Carilo	62
La Costa	Bahia San Blas	59
Pinamar	Ostende	57
Tres Arroyos	Claromeco	54
Mar Chiquita	Santa Clara del Mar	48
Tres Arroyos	Reta	42
La Costa	Coste de Este	40
Bahia Blanca	Bahia Blanca	38
La Costa	Aguas Verdes	31
La Costa	La Lucilla del Mar	27
La Costa	Costa Azul	23
La Costa	Las Toninas	22

Źródło: opracowanie na podstawie: *Anuario Estadístico de Turismo 2013...*

Wysoki jest udział w strukturze rodzajowej bazy noclegowej miejscowości nadmorskich wybrzeża atlantyckiego Argentyny hoteli apartamentowych, domów letniskowych, drugich domów oraz moteli.

Hotele apartamentowe przeważają w municypiach Coronel Rosares (27%), Bahia Blanca, Pinamar, General Pueyrredon i Mar Chiquita (po 16%), zaś domki letniskowe w municypiach Tres Arroyos (36%), Coronel Dorrego (30%), Monte Hermoso (28%) oraz Tres Arroyos (36%). Wysoki udział w tych samych prowincjach obserwowany jest również w przypadku drugich domów. Najmniejszy udział w strukturze rodzajowej bazy noclegowej wybrzeża atlantyckiego mają gospodarstwa agroturystyczne, hotele butikowe, pensjonaty oraz kwatery prywatne.

Tabela 2

Struktura rodzajowa bazy noclegowej
w nadmorskich municypiach nadatlantyckiego wybrzeża Argentyny (w %)

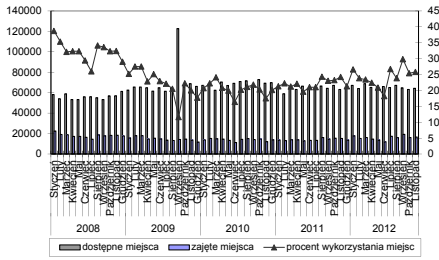
Nazwa prowincji	ho	ha	dl	dw	ga	ke	mo	ho	pe	kw	hb
Bahia Blanca	37	16	5	8	3	3	29	0	0	0	0
Buenos Aires	31	11	19	14	6	5	8	4	1	0	1
Coronel Dorego	10	10	30	30	0	20	0	0	0	0	0
Coronel Rosales	33	27	7	16	1	5	7	2	2	1	0
General Alvarado	58	6	9	5	0	6	14	1	0	0	0
General Pueyrredon	37	16	5	8	3	3	29	0	0	0	0
La Costa	35	8	22	19	1	5	7	2	0	0	0
Mar Chiquita	37	16	5	8	3	3	29	0	0	0	0
Monte Hermoso	24	6	28	26	0	9	0	5	0	2	0
Necochea	46	7	9	13	0	11	11	2	0	1	0
Pimnamar	37	16	5	8	3	3	29	0	0	0	0
San Cayetano	20	0	10	40	10	20	0	0	0	0	0
Tres Arroyos	13	1	36	35	5	8	4	0	0	0	0
Villa Gesell	37	16	5	8	3	3	29	0	0	0	0

Legenda: h – hotele, ha – hotele apartamentowi, dl – domki letniskowe, dw – drugie domy, ga – gospodarstwa agroturystyczne, ke – kempingi, mo – motele, ho – hostele, pe – pensjonaty, kw – kwatery prywatne, hb – hotele butikowe.

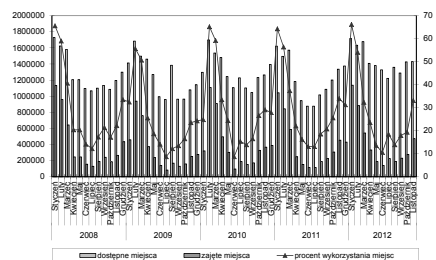
Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Anuario Estadístico de Turismo 2013...*

W celu bardziej wnikliwej analizy zagospodarowania i ruchu turystycznego na atlantyckim wybrzeżu Argentyny dokonano analizy dynamiki wybranych cech opisujących rozwój funkcji turystycznej na badanym obszarze w układzie miesięcznym dla lat 2008–2012. Do analizy wybrano takie cechy zagospodarowania turystycznego, jak: dostępne pokoje i miejsca w obiektach bazy noclegowej, wykorzystanie pokoi i miejsc noclegowych w bazie noclegowej oraz procent wykorzystania pokoi i miejsc noclegowych.

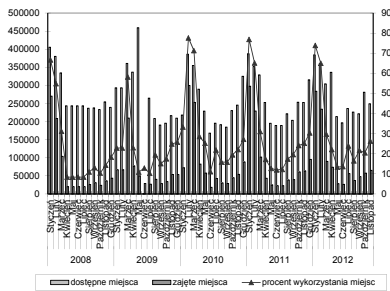
W analizie dynamiki ruchu turystycznego jako materiał źródłowy wykorzystano dane o liczbie turystów rezydentów i nierezydentów w obiektach bazy noclegowej wraz z liczbą spędzonych nocy przez obie wybrane kategorie turystów w obiektach bazy noclegowej Argentyny oraz średnią długość pobytu w obiektach infrastruktury turystów rezydentów i nierezydentów. Skorzystano również z danych dla obszarów statystycznych wyróżnionych przez Ministerstwo Turystyki w Argentynie w strefie wybrzeża prowincji Buenos Aires (Bahia Blanca, Mar del Plata, Pinamar, Tandill, Villa Gesell) i regionu metropolitalnego Buenos Aires.

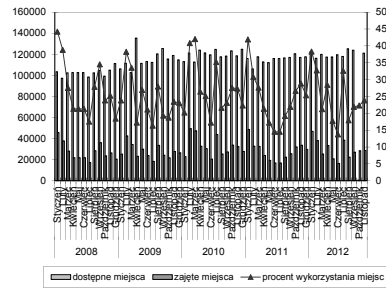
A

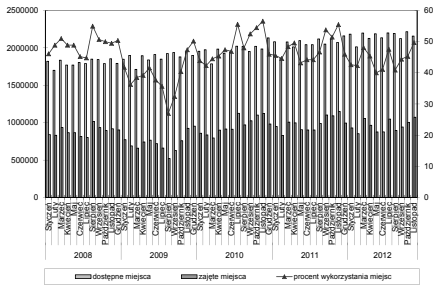
B

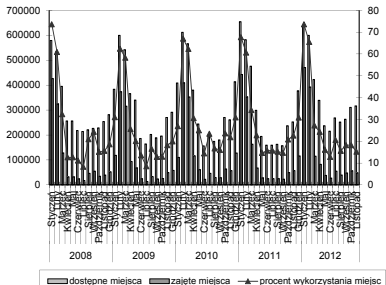
C

D

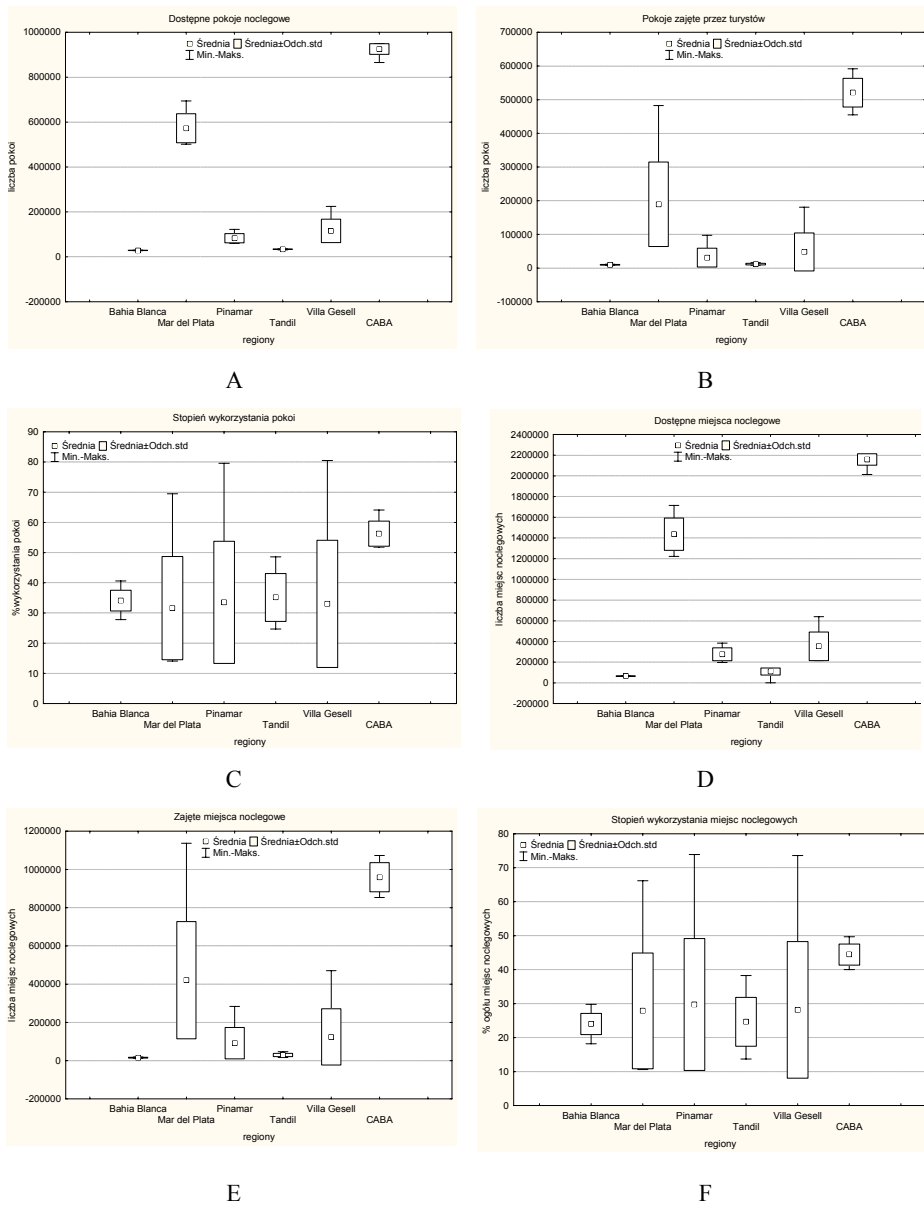
E

F

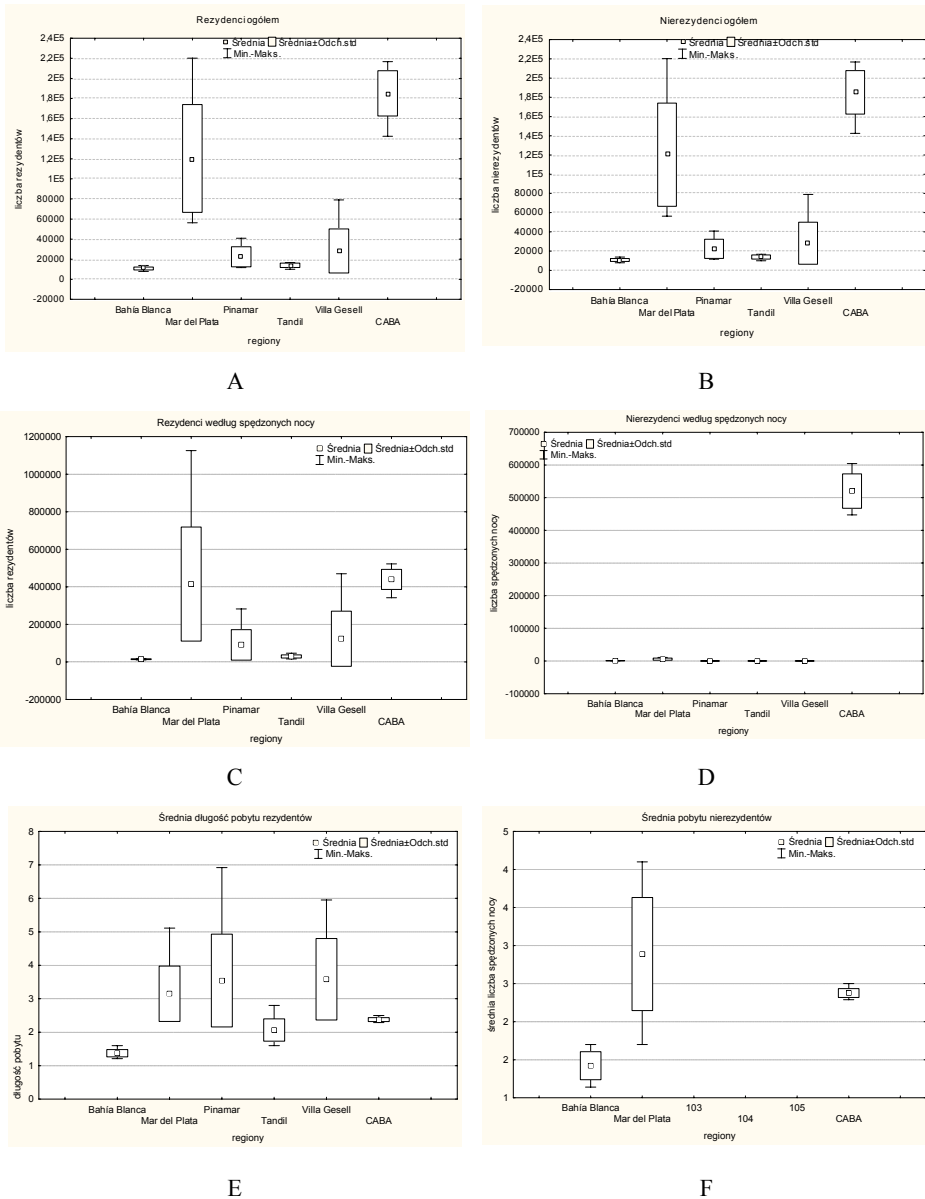
Rys. 4. Pojemność bazy noclegowej i jej wykorzystanie w obszarach statystycznych wybrzeża prowincji Buenos Aires w układzie miesięcznym w latach 2008–2012: A – Bahia Blanca, B – Mar del Plata, C – CABA, D – Tandill, E – Pinamar, F – Villa Gesell

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Anuario Estadístico de Turismo 2011, 2012, 2013*, Secretaria de Desarrollo Turismo.

Rys. 5. Zakres zmienności wybranych cech zagospodarowania turystycznego charakteryzujących obszary statystyczne wybrzeża prowincji Buenos Aires na podstawie danych miesięcznych z lat 2008–2012: A – dostępne pokoje w bazie noclegowej, B – pokoje zajęte przez turystów, C – dostępne miejsca noclegowe, D – miejsca zajęte przez turystów, E – stopień wykorzystania pokoi, F – stopień wykorzystania miejsc noclegowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Anuario Estadístico de Turismo 2011, 2012, 2013*, Secretaria de Desarrollo Turismo.

Rys. 6. Zakres zmienności wybranych cech ruchu turystycznego charakteryzujących obszary statystyczne wybrzeża prowincji Buenos Aires na podstawie danych miesięcznych z lat 2008–2012: A – rezydenci ogółem, B – nierezydenci ogółem, C – liczba osobonoclegów rezydentów, D – liczba osobonoclegów nierezydentów, E – średnia długość pobytu rezydentów, F – średnia długość pobytu nierezydentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Anuario Estadístico de Turismo 2011, 2012, 2013*, Secretaria de Desarrollo Turismo.

Największą liczbą zarówno pokoi, jak i miejsc noclegowych w obiektach infrastruktury noclegowej charakteryzuje się obszar Buenos Aires i okolic oraz regiony Mar del Plata i Villa Gesell (rysunki 4–5). Najmniejsza liczba dostępnych miejsc noclegowych znajduje się na obszarze Tandill oraz Bahia Blanca (rysunki 4–5). W rozkładzie dynamiki liczby dostępnych pokoi noclegowych zaznaczają się charakterystyczne różnice (rysunki 4–5). Badane obszary nadatlantyckiego wybrzeża Argentyny można podzielić na dwie grupy: pierwszą tworzą Bahia Blanca, Tandill oraz Buenos Aires (rysunki 4–6). W drugiej grupie znajdują się Mar del Plata, Pinamar oraz Villa Gesell.

W odniesieniu do pierwszej grupy miejscowości zaznacza się stosunkowo równomierny rozkład wskaźników opisujących ruch turystyczny (wskaźniki wykorzystania obiektów i miejsc noclegowych, liczba turystów rezydentów i nierezydentów, średnie długości pobytu). Potwierdzeniem tego są zarówno wykresy dynamiki zmian w układzie rocznym dla lat 2008–2002, jak i wykresy zmienności analizowanych cech opisujących ruch turystyczny w kolejnych miesiącach roku. W przypadku Tandill i Bahia Blanca równomierny rozkład poszczególnych cech i ich niska zmienność w ciągu roku są efektem peryferyjnego położenia tych miejscowości w stosunku do głównych centrów wypoczynkowych wybrzeża nadatlantyckiego prowincji Buenos Aires. Ruch turystyczny w tych miejscowościach odznacza się znacznie niższą frekwencją ogółem w ciągu roku i w całym okresie lat 2008–2012, również także niskim poziomem zmienności w układzie poszczególnych miesięcy (rysunki 4–6). W odniesieniu do obszaru metropolitalnego Buenos Aires mała dynamika zmian w ciągu roku i niski zakres zmienności wskaźników opisujących ruch turystyczny jest efektem tego, że o atrakcyjności Buenos Aires jako destynacji turystycznej decydują inne cechy – walory historyczne, kulturowe, ranga miasta jako stolicy i jednej z większych aglomeracji świata. Ruch turystyczny jest tu więc wysoki i równomiernie rozłożony w ciągu całego roku.

W przypadku Villa Gesell, Pinamar i Mar del Plata zaznacza się znacznie wyższy poziom dynamiki zmian i zakres zmienności poszczególnych cech opisujących ruch turystyczny na przestrzeni roku (rysunki 5–6). Dotyczy to zarówno wskaźników wykorzystania bazy noclegowej, liczby turystów rezydentów i nierezydentów, jak i średnich długości pobytu turystów w ciągu roku. Znacznie wyższe wskaźniki dynamiki w układzie rocznym oraz znacznie wyższe zakresy zmienności tych cech w tych miejscowościach wynikają z dominacji wypoczynkowej funkcji turystyki i silnego stopnia sezonowości przyjazdów.

Analiza uwarunkowań funkcjonowania ruchu turystycznego na wybrzeżu nadatlantyckim prowincji Buenos Aires prowadzi do następujących wniosków:

1. Wybrzeże atlantyckie Argentyny charakteryzuje się bardzo korzystnymi cechami środowiska przyrodniczego dla rozwoju nadmorskiej turystyki wypoczynkowej (długie, w większości płaskie wybrzeże mierzejowo-zalewowe oraz łagodny klimat z długim sezonem kąpielowym w niektórych miejscowościach przekraczającym nawet siedem miesięcy w roku).
2. Ruch turystyczny na wybrzeżu atlantyckim prowincji Buenos Aires jest silnie rozwinięty, na co wskazuje zarówno poziom zagospodarowania noclegowego, jak i mierniki opisujące ruch turystyczny.
3. W analizie poziomu rozwoju turystyki na wybrzeżu atlantyckim prowincji Buenos Aires zaznaczają się wyraźnie ukształtowane historycznie bieguny koncentracji zagospodarowania i ruchu turystycznego (region metropolitalny Buenos Aires, obszar Mar del Plata – Villa Gesell-Pinamar oraz obszar La Costa – Miramar-Mar del Ojo-San Clemente del Tuyu).
4. Stopień rozwoju funkcji turystycznej na wybrzeżu prowincji Buenos Aires jest znacznie zróżnicowany, na co mają wpływ: położenie geograficzne, uwarunkowania historyczne rozwoju turystyki, dostępność komunikacyjna oraz zróżnicowanie rangi, jaką posiada funkcja wypoczynkowa w rozwoju turystyki w poszczególnych miejscowościach (poziom uzależnienia rozwoju turystyki od jej funkcji wypoczynkowej).

Literatura

- Anuario Estadístico de Turismo 2011*, Secretaria de Desarrollo Turístico, Republica Argentina.
- Anuario Estadístico de Turismo 2012*, Secretaria de Desarrollo Turístico, Republica Argentina.
- Anuario Estadístico de Turismo 2013*, Secretaria de Desarrollo Turístico, Republica Argentina.
- Barili R., *Historia de Mar del Plata*, Editorisal Plus Ultra, Buenos Aires 1991.
- Bartoncello R., *Configuración socio-espacial de los balnearios del Partido de la Costa (Provincia Buenos Aires, Teritorio 5*, Instituto de Geografía, facultad de Filosofía y Letras, UBA, Buenos Aires 1993.
- Fagnani F., *Mar del Plata, La ciudad mas querida, Desde sus origenes hast ahoy*, Editorial Sudamericana, Buenos Aires 2002.

- Ordoqui J.M., *Gobernabilidad ambiental y turismo en litoral maritime, El caso de Mar de las Pampas, Provincia Buenos Aires – Argentina*, „Estudios Perspectivas en Turismo Volumen” 2010, no. 19.
- Ordoqui J.M., *Teritorio y gobernabilidad ambiental: Analisis y reflexiones para el turismo de sol y playa en el litoral maritime de la provincial de Buenos Aires, III Jornadas del Doctorado en Geografia. Desafios Teóricos y Compromiso Social en la Argentina de Hoy*, Facultad de Humanidades y Ciencias de la Educación, Universidad Nacional de La Plata, La Plata 2010.
- Schluter R., *Turismo en Argentina, Del Balneario al. Campo*, Centro de Investigaciones Turisticas 2003.
- Szot Z., *Argentina*, PWN, Warszawa 1992.

**DETERMINANTS OF TOURIST ATTRACTIVENESS
AND TOURISM DEVELOPMENT IN THE ATLANTIC COAST
OF THE BUENOS AIRES PROVINCE**

Summary

In the article was made an analysis of the functioning of tourism in the Atlantic coast of the Buenos Aires Province. In the first part was made an characteristics of the natural conditions and history of tourist development in the coastline of the Buenos Aires Province. In the second part of the work was made an analysis of the tourist accommodation and tourist movement development. The results show the very important role of tourism for the coast localities of Buenos Aires Province. It is confirmed by the highest tourist development and movement indicators in the country. The tourist movement in the Buenos Aires Province is concentrated in historically formed tourist destinations and is strongly interrelated with the communications availability, distance from Buenos Aires and from the major coastal destinations as Mar del Plata, Villa Gesell, Miramar and with climate conditions.

Keywords: tourism, Argentina, tourist attractiveness, atlantic coast

Translated by Krzysztof Parzych